

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt. $\frac{1}{2}$ évre 6 frt. $\frac{1}{4}$ évre 3 frt. 1 hóra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt. $\frac{1}{2}$ évre 7 frt. $\frac{1}{4}$ évre 3 frt 50 kr. 1 hóra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr. minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilvánt. sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Wekerle Arad diszpolgára.

Arad, junius 13.

A szabadságszeretet, a valódi hazafiság klaszikus helye, a vértanuk városa a mai napon ismét gazdagította egy nevéhez méltó ténynyel az ő hazafias tettek-eseményekben gazdag történetét. A most élő magyar államférfiak legtehetségesebb és legnépszerűbb alakját választotta meg diszpolgárává, megtisztelve első sorban önmagát, midőn tisztelettel adózott az önzetlen polgárerények fenkölt bajnokának.

Mert nem a tehetséget, nem is a népszerűséget honorálnia volt hivatva városi képviselőinknek nagy lelkesedéssel hozott határozata, hanem a szabadelvűség előharcosának, a jogegyenlőség hivatott apostolának, a nemzeti ügyet körömszakadtáig védelmező államférfiúnak róttá le Aradváros polgársága ezen aktussal az ő halála és tisztelete adóját; azon férfúnak, ki Deák bölcsességét és Kossuth lánglelkét egyesíti magában, mindkettőnek önzetlensége és ellenállhatatlanul meggyőző és elragadó szónoki tehetségével együtt.

Wekerle Sándor a providenciális emberek közé tartozik, kiket a gondviselés nehéz viszontagságokkal küzdő s nagy jövőre hivatott népek vezéreiképen állít övéinek élére, kik maguk egy korszakot képviselnek, annak eszméit hordják, és a rájuk és népükre mért fátum szerint, azokkal győznek vagy buknak.

Jaj nekik, ha megelőzték korukat, vagy későn jöttek, s kortársaik meg nem értik őket; ha törpék, ha gyávák, ha buták azok, kikkel nagyot, bátran és okosan kell végrehajtaniok!

Am a magyar nemzet föllendülését, győztes előnyomulását, ha irigykedő bámulattal nézi is a külföld s nem találja magyarozatát, mi értjük azt, mert ösmerjük a siker rugóit. A magyar nemzet csak igazán nagy és érdemes férfiakat emel paizsára, heroszok nyomán hatol a dicsőség utján előre, nem kövezi meg prófétáit, s ha vannak is szószátyár Ther-sítések feles számmal soraiban, guny és jól megérdemelt erkölcsi hátbaütés az osztályrészük az egészséges, a romlatlan közérzület részéről.

Ennek az egészséges, romlatlan nemzeti közérzületnek adott Arad város méltó kifejezést, midőn a mai napon polgárává proklamálta Wekerle Sándor miniszterelnököt. A kicsinyes pártkufárság nem késett itt sem varjúkárogásával zavarni a lelkesedésnek elemi erővel kitörő megnyilatkozását és saját alacsony álláspontját imputálta Arad város képviselő testületének, midőn ez óriási többséggel szavazta meg a babérkoszorút a haza leg-hivebb fiának.

Hasztalan törekvése a törpe pártterdeknek e koszoruból csak egy levelet is letépnie; nem nyulik odáig a kislelkűség irigy kapaszkodása, a hol a dicső homlokón a nemzet jóléte fölötti gondok virrasztanak. Jobb jövőnk biztos záloga, hogy a valódi nagyságnak érdeme szerint nyujtjuk az elismerést, s üdvözljük Aradváros törvényhatóságát, hogy e méltó és hazafias manifesztációjával az egész országban megindult óvációknak sorát hire- és hivatásához hiven megnyitotta.

BELFÖLD.

Belépések a szabadelvű pártba.

Mint hírlik, Horváth Gyula, Horváth Lajos, Kullmann János orsz. képviselők, valamint Szemere Attila, a „Magyar Hírlap” egyik tulajdonosa, legközelebb belépnek a szabadelvű pártba.

Az egyházipolitikai javaslatok sorsa.

A házassági javaslat újabb főrendiházi tárgyalásának eredménye szempontjából kiváló jelentőséget tulajdonítanak politikai körökben annak a nyilatkozatnak, melyet a főrendek keddi ülésének végén Szilágyi József, a ház alelnöke tett. Ez a nyilatkozat ugyanis a koronának egyenes felhatalmazása alapján történt, a mely körülményről a főrendiházi ellenzék tagjainak is tudomásuk van. Hozzávéve ehhez a miniszterelnök által mindkét ház ülésében tett kijelentést, amelyre határozottan, minden kétséget és félremagyarázást kizárólag áll a főrendek előtt a koronának óhajta, hogy a főrendiházi ellenzék további visszautasító magatartása ily előzmények után többé már nem a kormányval, hanem egyenesen a koronával való üjjuhuzást jelentené.

Azon több lapban terjesztett hír, hogy a kormány az egyházipolitikai javaslatok egy részének, nevezetesen a vallás szabad gyakorlatáról és a zsidók recepciójáról szóló törvényjavaslatoknak tárgyalását az őszi ülészig elnapolni szándékoznék, illetékes oldalról szerzett értesülésünk szerint, minden tényleges alapot nélkülöz. A kormány az összes egyházipolitikai javaslatokat még a jelen ülészig folyamán letárgyaltatni szándékozik.

A bemutatkozó.

— Fővárosi levél. —

Budapest, Junius 12.

(y) Nagy művész esetére méltó jelenet volt a képviselőház mai ülésében az a pilla-

Az „Aradi Közlöny” története.

Világlátó Miháj.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti története. —

Irta: Lengyel Sándor.

(Vége.)

III.

A hidnál nem találtak tulságos emberekre, de még egy árva lélekre sem. Így aztán egyedül ballagott el Duma a pojánai korosmához. Előbb azonban nagyon a lelkére kötötte Miháj szolgának, hogy el ne aludjék addig, a míg a tüzet ki nem altatta a tutajon. Nehogy baj legyen és leégjenek a víz közepén.

Mégis szinte megégett a szerencsétlenség. A mint Duma — jó későcskén — visszaérkezve a tutajhoz közelített, erős füstszag csapott feléje. Nosza megijedt erre Duma és futva, ugorva rohant oda. Hát bizony Miháj szolga elaludt, a tűz pedig nem aludt el s ha az a másik ideje korán oda nem érkezik, olyan gyönyörűséges égés lett volna belőle, hogy a nappalnál is világosabb lett volna körös-körül az éjszaka.

Meg is haragudott Duma erősen, miután előbb széjjel taposta a tüzet. Olyan lett, mint egy bősziült állat és majd hogy letépázta Miháj szolga melléről a ruhát, mikor neki ron-

tott. Talpra is ugrott Miháj olyan rémtüldöző arccal, mintha arra ébredt volna, hogy valami veszedelmes haramia kést villogtat a szeme előtt.

— Te semmire való gazember, hát nem meghagytam, hogy vigyázz a tűzre? — dühöngött Duma és féktelen haragjában kétszer-háromszor ugrott mellen Miháj szolgát, hogy megtántorodott a nagy, erős ember.

De eltűrte türelmesen világlátó Miháj. Pedig ha ő csapna le egyszer az öklével arra a másikra, úgy összetörné, hogy a szél bordaná széjjel a csontjait! Mégis eltűrte szó nélkül az ütést, csak a fogait szorította kissé egymáshoz és csak a szemeiben villant meg valami, mintha egy pillanat alatt tüzzé, parázsá változott volna át mind a kettő. (Csak aztán az a haragos tűz nehogy utat találjon a szive felé!)

Nehéz éjszaka lesz, úgy érezte világlátó Miháj. Mert tűrte Miháj, eltűrte azt a két ütést, de azért jól számon tartta az, a ki adta.

Le sem feküdt Miháj, úgy sem jönne álom a szemeire. Meghuzódott a tutaj másik végén, jó messze Dumától, és ott gubbaszkodott, mint a mozdulatlan árnyék. Nagy magánosságában sok minden észbe jutott megint. Egyik perczben otthon járt a gondolata a hegyek között, a másik perczben már itt ebben a szép, csodálatos világban, a hol áldás van a földben és boldogság az emberek szívében;

azután ismét messzire kalandozott az eszé, messzire, egészen a piatra alba-ig, a hol ez a szeiid viz olyan irgalmatlan még és a hol tavaly ősszel szerencsétlenül is járt egy öreg tutajos. Kár volt érette: jó ember volt. Rossz emberért nem volna kár! . . .

Miháj szolga összeszorította az ökleit és kerekre nyitott szemekkel bámult a sötétségbe. Valahonnan csunya szél kerekedett fel, a mi egymás után kergeti az égre a fellegeket és kavarja a vizet a tutaj körül. Sötét, barátságtalan az éjszaka és szinte hideg van, akárcsak valami fergeteges, őszi éjjelen. Szeretné Miháj, ha erőt venne rajta az álom és fel sem ébredne hajnalig.

Lám Dumának kutya baja, bizonyosan alszik, mint a bunda, és nem is álmodik arról, hogy nehéz idő készül.

Csupa kíváncsiságból oda lopózik Miháj és megnézi. Bizony úgy alszik az, hogy ha kilopnák alóla a tutajt, talán még a víz fenszékén is tovább aludnék. Az embert nem látja Miháj, csak nehéz hortyogását hallja, de mintha az is ingerelné a vért. Eh, hát miért alszik az olyan nyugodtan, mikor neki a foga vaczog a nyugtalanságtól!

Valahogy mégis erőt vesz magán és szédülvé, tántorogva odébb áll az alvó ember mellől. Megijedt magátó Miháj, olyan gondolatok kergetik egymást az agyában. Mintha

nat, midőn Wekerle miniszterelnök előadásának azon részéhez jutott, a melyben a királytól nyert felhatalmazása alapján kijelentette, hogy a korona határozottan kívánja az egyházpolitikai javaslatoknak törvényerőre való emelkedését.

Mintha csak hideg zuhanynyal öntötték volna le az utolsó pillanatban váratlanul hupon maradt, úgy is elkeseredett perronpártnak tagjait, annyira megváltozott a kijelentésre arculatuk; resignatiojukban fejüket lehorgasztották, s a dühtől egészen kikeltek.

A mi erre következett, — valósággal szármalmas vergődés volt.

Justh Gyula természetesen egészen röviden és férfiasan kijelentette, hogy ő ezt a kormányt is támogatni fogja az egyházpolitikai javaslatok keresztülvitelében, közjogi szempontból azonban reméli, hogy most még inkább, mint valaha, arra a meggyőződésre fognak jutni az országban, hogy a 67-es alapon nem lehet kormányozni.

Ez a kijelentést legalább érteni lehet; de már Apponyi Albert gróf okoskodása nem keltett egyebet, mint óriási hahotát.

Beszédének első felében panaszos hangon szemrehányást tett a kormánynak, hogy titkolódzik, a krízis egyes, épen a legfontosabb részeit homályba burkolta; beszédének második részében pedig azon állítással rontott Wekerlének, hogy illetlen módon nyilvánosságra hoztak mindent.

Persze ebbe belejátszott Apponyi grófnak napról-napra fokozódó ellenszenva a sajtó iránt, a mely sehogysem akarja bevenni az ő politikájának és személyes taktikájának nagyságát!

Hogy ezen két rendbeli kifogásainak melyik árnyalata állhat meg, — mert egyik a másikat kétség kívül kizárja, — annak megfejtését bátran Apponyi grófra, magára bízhatjuk.

Tényleg egyik kifogása sem állhat meg.

A szegény perronpárt ugyancsak megszorulhatott márszónokok dolgában, hogy Meszényi Lulut toltta az első csatasorba és ő volt a vezérszónok az új kormánnyal szemben. Nagyon természetes, hogy az ő ragóutból összeállított beszédével nem lehet komolyan foglalkozni. A ház nevetett; ő tehát néhány perczre felvillanyozta a képviselőket és ezen érdeméért legyen neki megbocsátva.

Ugron Gábor vak lármája, mely ezután következett, már kezd unalmassá válni, úgy hogy már nem is igen hallgatták őt. Beszélt összevissza nagy lármával; félni lehetett attól,

minden ordög egyszerre ébredt volna fel benne!

Hiába: szegény ember maradok egész életemben; hiába: másnak leszek a kutyája itélet napig, hiába: én vagyok legutolsó a te férgeid között, teremő isten! Mindez egymásután fordul meg a Miháj agyában, egyik gondolat még el sem iramlott, már utána törtet a másik és újra másik, akárcsak a hullámra omló hullám.

Nehéz éjszakája van világlátó Mihájnak. A másik alszik békeességben a ponyva alatt és mégis az üldözi, ő pedig menekül előle, mint az üldözött vad. Azt sem tudja már, hogy hová meneküljön, talán a víz alá, talán a föld alá. . . . Rettenő forráság győtri Mihajt, a másik perczben pedig meghidegült ereiben a vér s azt hiszi világlátó Miháj, hogy ütött az utolsó órája.

Talán jobb volna, ha felkeltene Dumát, az tud talán az eféle betegség ellen orvosságot. Közel megy hozzá már, nyújtja is a kezét, hogy felrázza álmából, aztán mégis mintha megmerevedett volna a karja, nem tud hozzá nyulni. Leguggol térdeire és hallgatózik. . . . majd hirtelen felüti a fejét, körülnéz ijedten, mint a tetten kapott tolvaj és a másik perczben már felugrik s elfut az alvó ember mellől. Futás közben megbotlik valami fában, azt felkapja, elfut vele a csolnak elejéig, aztán magasra emeli és rettenetes erővel

hogy belesül és nem tudja megtalálni a kibontakozást. A legfurcsább megjegyzése különben az volt, hogy hogyan mert a demokratikus polgári kormány új mágnásokat — mint ő mondá — mesterségesen alkotni? No ez is olyan állítás, a melynek se füle se farka. Hisz éppen demokratikus szempontból nem lehet kifogásolni a mágnás-családoknak minél nagyobb számban való kiterjesztését. Ez ellen csakis maguk a mágnások tehetnek kifogást, mert ez által az ő privilégiumaik értéke csökken, az az a mágnási szabadság s annak tartalmi értéke diltáztatik, de igazán democraticus gondolkodásu ember csak nem tehet kifogást az ellen, hogyha minél több embernek adják ezt a kiváltságot. — Ez, úgy szólván, általánosítja a különleges jogot és a demokrata tudvalóleg ezt kívánja, erre tör.

Persze Ugron Gábor demokratasága mindig ily ferde irányu!

A perronpártnak azon része, a mely a régi szabadelvű pártiakból alakult, két-három nap óta furcsa kényelmetlen helyzetben van. E 23 férfinak legtöbbször ugyanis most már visszakivánczik minden áron a szabadelvűpártba. E párt azonban annyira idegenkedik némely urtól, hogy mintegy összebeszéltek, hogy azt és amazt az urat semmi szin alatt sem eresztik vissza a párt kebelébe. Ennek hire járt a kilépettek sorában is s most néhányan köztük, kik leginkább visszakiváncznak, minden szabadelvűpárti embertől rettegve kérdik, vajjon ő is rajta van-e ama listán, a mely a kirekesztettek listájának nevezhető el, persze, hogy szabadelvű pártiak rögtön kijelentik, hogy igenis rajta és ne is tegyen kísérletet, hogy vissza jöjjön. Hamar volt tehát vége a dicsőségnek s most szépen ülve maradnak a két szék között.

Aradváros közgyűlése.

Arad, június 13.

I.

Ünnepélyes hangulatban gyűlt össze tegnap délután Aradváros törvényhatósági bizottságának száz tagja, hogy rendes havi közgyűlésében óriási lelkesedéssel válassza meg a város diszpolgárává Wekerle Sándor dr. miniszterelnököt, a liberalis eszméke zseniális vezérharcosát. Az őszinte lelkesedés sugallta elismerésnek ezt az ünnepét Barabás Béla dr. és vele azok, a kik Varjassy József és társainak indítványa ellen szavaztak, el akarták homályosítani, de szándékuk merőben meghiusult, mert az az árnyék, a melyet sza-

vazatnkkal a választás fényére vetni akartak, csak homályos háttér, a mely nagyban emeli a kép inpozáns voltát s még jobban szemlélteti a fényét.

Ezek a derék hazafiak, akik szeretik fennhántorgatni liberális gondolkodásukat, lemaradtak nemcsak azért, mert a hatás tekintetében tapintatosan elszámították magukat, hanem azért is, mert sikerült kétségtelenül dokumentálniok, hogy a hazafiságuk csak a nagyhangú frázisokig, meg a pártszempontok sorompójáig terjed.

De hát ki venné komolyan Barabás Béla drnak azt a tényét, hogy épen ő állott oda vezérszónoknak az aradi függetlenségi párt egynehány tagja elé? Hiszen csak kell, hogy valahol kénye-kedve szerint kiszókolhassa magát? Azután meg neki okai is voltak arra, hogy Wekerle diszpolgársága ellen felszólaljon. Ki kellett fejtenie a „politikai állásponthát,“ nehogy azt mondják róla tovább is, amit már rebesgettek, hogy egyre közeledik „a z átkos kaurmány“-hoz. Az ok mellett célja is volt, a melyet nyíltan be is vallott, az ugyanis, hogy bizonyos olcsó nimbuszra tegyen szert egynémely illiberális ur előtt azal, hogy Wekerle diszpolgárrá választása kérdésében megakadályozza az „egyhangú“ határozathozatalt.

No ez az egy „nagy dolog“ sikerült is neki, akárcsak a gyomai beszámoló. Hanem a végeredménnyel aligha lehet megelégedve, mert olyan „sokhangú“ volt a választás, hogy mindenki tisztában lehet vele, mikép Barabás Béla dr. már megint meddő munkát végzett.

Mi nem akarjuk elrontani senkinek az örömét, örüljön mindenki a maga módja szerint, nekünk azonban egy csöppet sem volna nyünkre, ha egy olyan elemekből álló óriási többség hurrogna le bennünket, aminő tegnap zajos eláll! kiáltásokkal rögzadta a z t a bizonyos politikai állásfoglalást.

A vita során az indítvány ellen Müller Károly is felszólalt. Felszólalása nem volt tárgyilagos s így érdemileg nem is foglalkoznánk vele, ha meg nem kockáztatja azt a merész kijelentést, hogy az aradi szabadelvű párt szétzüllött s hogy azt Wekerle diszpolgárságának czérnaszálaival szeretnék összekötögetni. Ha az aradi szabadelvű párt igazán szétzüllött volna is, akkor sem tudnánk ugyan elképzelni, hogy hogyan lehetne

elhajítja magától. A víz loccsan egyet a tutaj mellett és utána ismét csendesség van, mint valami óriási sirboltban. . . .

Lassan, permetezve hullani kezd az eső is. Miháj felfelé emeli az arcát: hadd áztassa az eső, talán csillapítja ezt a gyötrelmes forráságot. És nincs irgalom, nincs kegyelem! Hiába rejtőzik, hiába menekül, a másik perczben már ismét ott van az alvó ember mellett. Letérdel a feje fölé, lehajlik hozzá, hogy szinte az arcát éri s mintha varázslat kötné oda, nem tud elmenekülni onnan.

Az eső csak hull tovább és a messze égről lassu morajlással közeledik az égi háboru. Egy percz mulva villám czikkázik át az égen s egy rettenetes dörrénés rázza meg a levegőt. Ettől az alvó embernek is fel kellett ébrednie, ha ugyan halva nincsen. Mozdul is egyet. . . . már a fejét emeli. . . . abban a pillanatban reá veti magát világlátó, rettenetes Miháj, mint a farkas prédájára.

Fenn a háborgó égen nem folyt ennél iszonyatosabb csata. A zivatar is megszakadt egy pillanatra: mert a földön csatáznak életre halálra. Reng alattuk a tutaj, a víz fel-fel csap és ha mindjárt vége nem lesz a küzdelemnek, elnyeli őket mindenestül szélesre nyitott torkával.

Egyszer-kétszer inog még a tutaj és a víz felcsap körülötte. . . . aztán egyet sem mozdul többet. Itt lent csendesség van újra, újra meg-

kezdődhetik a csata oda fent. A miatt, a mi itt lent történt, kár is, hogy abban maradt: erősebb volt az egyik farkas, az széjjel tépte a másikat. Mikor pedig végzett vele, felkapta a fogai közé és vitte. . . . és meg nem állt addig, a míg szegény öreg farkast a víz alatt nem tudta.

Reggel mikor kinyitotta Miháj a szemét, nagyon csodálkozott, hogy ott találja magát végig fekvő a tutaj kellő közepén. Bizonyosan megrészegett az este és úgy feküdt ide, vagy talán rosszat álmodott és az elől menekült, igen, bizonyosan úgy volt: emlékszik Miháj, hogy rettenetes álma volt. . . .

Talpra ugrott és úgy kereste Dumát a tutajon, hogy na tüvé változott, akkor is rátalálna. Nincsen, sehol sincsen, pedig minden darab fát felhányt. Mikor egészen megizzadva abban hagyta a keresést, összekulcsolta a kezeit, térdre ereszkedett és tizszer elmondta sebesen egymásután: uram isten ne vedd el az eszemet! . . . uram isten ne vedd el az etzemet! . . .

Aztán ismét felugrott, egyetlen ugrással a parton volt és futott, menekült Miháj, mintha tutaj felkerekedett volna és az üldözné. Erdőkön, mezőkön keresztül, szélben és esőben isten tudja, merre bujdosott el világlátó, szegény Miháj. . . .

azt Wekerle diszpolgársága révén lábraállítani, de arról már most is megnyugtathatjuk az aradi szabadelvű párt sorsáért aggódó Müller Károlyt, hogy a mi szabadelvű pártunk fennállása óta még soha sem volt olyan egyöntetű, olyan erős, mint a minő ma. Nincs már messze az alkalom, a melynek adtán ezt a megnyugtató kijelentésünket be is fogjuk bizonyítani.

A két szónokon kívül Blaskovits Antal, Don Konstantin, Dobró Józsa, Jankovits György, Magyar Ferencz, Matyók Pál, Meistorovits János, Mittner József, Steiner Jakab és Tessits Mihály voltak azok, akik az indítvány ellen szavaztak.

No hogy ezek a jó urak nem tuggják Wekerle Sándor miniszterelnök érdemeit méltányolni, azon mi egyáltalában nem tudunk csodálkozni.

Egyebekben simán folyt le a közgyűlés, csak Mittner József kotnyeleskedett bele egynemely olyan kérdésbe, a melyhez „szakértelem” nem szükséges.

Részletes tudósításunk a következő.

II.

Salacz Gyula polgármester elnöklete alatt jelen voltak: Institóris Kálmán főjegyző, Sarlot Domokos főkapitány, Perger János dr. főügyész, Parecz István, Varjassy Lajos tanácsnokok, Kádas Kálmán aljegyző, továbbá Varjassy József, Kristóry János, Bing Vilmos, Dományi József, Barabás Béla, Pollák Gyula dr., Kohn S. N., Remetey Károly dr., Reicher Béla, Szondy Béla, Virágh Lajos, Heeger Ernő, Barth Lajos, Tisch Mór dr., Bund Henrick, Glück Károly, Schusztér Illés dr., Reicher Károly, Blaskovits Antal, Meistorovits János, Nikolits Péter, Mayer Miksa, Steiner Jakab, Urbányi Béla, Múlek Lajos dr., Schoor Albert, Keresztos Gyula dr. ifj. Lócs Rezső, Lusztig Adolf, E. Illés László, Millig Mátyás, Szathmáry János, Dániel Kálmán, Wadowszky Gusztáv, Magyar Ferencz, Neuman Ede, Szalay Antal, Hadanyák József, Posgay Lajos dr., Tarjányi Vilmos, Réthy Viktor, Zemplényi Sándor, Ravass Imre, Zöldy Jenő, Mittner József, Klein Ignác, Jankovits György, Dobró Józsa, Avarffy Ferencz, Tóth István, Svartz Jenő, Domonkos Lajos, Rózenberg Miksa dr., Avarffy Géza, Walfisch Armin, Szöllőssy Károly, Szalay Károly, Bund Henrik, Kiss István, Hegedűs László, Winter Adolf, Hász Sándor, Purozell Béla br., Millig József, Heincz Gábor, Ring Lajos, Csiky Károly, Szilágyi Ede dr., Neuman Dániel, Müller Károly, Sonnenfeld Károly, Pless Mór, Kilényi János, Matyók Pál, Weisz Dávid, Neuman Sámuel, Bing Ede, Ring Géza, Kornay Károly, Péterffy Antal bizottsági tagok és Sorbán János főispáni titkár.

A királyi pár üdvözlése.

Elnöklő polgármester üdvözlö a bizottságot a közgyűlést megnyitja.

Tárgysorozat előtt Salacz Gyula polgármester emlékezett meg egy közelgő ünnepről, e szavakkal:

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Arad város közönségének szívét mindenkori áthatotta a koronás király iránti ragaszkodás és szeretet, s ennek igyekezett is minden alkalommal kifejezést is adni.

A nemzet ismét ünnephez közeledik. Ő felsége, dicsőségesen uralkodó apostoli királyunk közelebb áll meg házasságának negyvenedik évfordulóját. Miután az uralkodónak e családi ünnepe a mi szíveinkben is visszhangot kelt, indítványozom, hogy a tekintetes törvényhatóság ez alkalomból alattvalói hódolatának, ragaszkodásának kifejezést adjon!

Az indítványt a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel fogadta el.

Folyó ügyek.

A polgármester havi jelentését tudomásul vették.

A belügyminister intézvényére a cseléd-szerzésről alkotott városi szabályrendeletet módosították.

Hajdumegye közönségének a főrendiház korszerű és gyökeres reformálása tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratát hasonszerű felirattal támogatni határozta.

Szabolcsmegye kezdeményezésére az orvosilag felül nem vizsgált szereknek és a közérkölcösiséget sértő értékezeseknek a hírlapok hirdetései útján való terjesztése korlátozása érdekében a közgyűlés is felir a belügyminiszteriumhoz.

Kossuth Ferencz köszönőlevelét tudomásul vették.

A Hassinger-utca régi neve visszaállított s Leiningen Károly gr. nevével a Városliget utca nevezetett el.

A polgármester múlt évi közigazgatási jelentését tudomásul vették.

A part-utca szabályozása folytán egy utczerész négyszögölenként 1 forintért eladatott.

Báró Mattencloit Gyulának 57 négyszögöl városi telket 8 frtjával eladtak.

Wekerle diszpolgársága.

Institóris Kálmán főjegyző többször megújuló éljenzéstől megszakitva olvasta föl Varjassy József és társainak Wekerle Sándor miniszterelnök diszpolgárrá választása tárgyában beadott s lapunkban egész terjedelmében közölt indítványát.

Barabás Béla dr. (Zajos eláll kiáltások.) Ürömeseppet csöpögtet az örömbe, mert tapintatlanok voltak azok, akik az indítványt elhamarkodták. Wekerle diszpolgársága politikai dolog, a melyben neki állást kell foglalni, még pedig az indítvány ellen. A hatalomtól megvált Wekerlének megadná a diszpolgárságot, de most miután újra hatalmon van „elvéinek a feláldozása” árán, nem adja meg. Téved az, aki azt hiszi, hogy egy közösügyes kormány liberális is lehet. (Zaj.) Ha egyebet nem ér is el felszólalásával, azt eléri, hogy a választás nem egyhangú lesz.

Heeger Ernő: Nagy eredmény!

Barabás Béla dr. kijelenti, hogy partolja nem az indítványt, hanem a polgári házasságot és nem szavazta meg a házban a tizalmatlanságot. Most a helyzet illusztrálására csak annyit mond, hogy a Wekerle-kabinet megalakulása öröme a polgármester hajdukkal csináltatott városzerte illuminációt. (Zajos ellentmondás.) Kérde, miért nem jutott eddig senkinek eszébe Wekerle diszpolgárrá választását indítványozni. — A diszpolgárságot a legnagyobb kitüntetésnek tartja. Ha Wekerle pl. a független pénzügyünk érdekében fog érdemeket szerezni, mit csinálunk akkor?

Heeger Ernő: Akkor téged választunk meg diszpolgárnak! (Zajos derűtség.)

Barabás Béla dr.: Wekerle mellett elfeledkeztek Csákyról és Szilágyiról. Ez üres guszulirozás (Zajos tiltakozás) a melyre nem adnak semmit. Minthogy okot nem lát az indítvány megtételére, kéri levenni a napirendről. (Zajos ellentmondás. Elfogadjuk!)

Varjassy József: Mikor a kormány letette megbízatását, megakarták Wekerlét, mint hatalomtól megvált miniszterelnököt választani diszpolgárrá. Ez nem politikai dolog, mert az egyéni érdemek elismeréséről van szó. Wekerle nem adta fel az elveket, mert a király Budán a nemzet akarata szerint döntött. Kéri az indítvány elfogadását, mert nincs Magyarországon olyan nagy államférfiu, mint Wekerle. (Eljenzés.) Ami az utczák kivilágítását illeti, az már az indítvány beadása előtt elhatározott dolog volt.

Müller Károly szerint Wekerle lemondásakor volt értelme az indítványnak, de ma már nincs. Ő azt hitte, hogy mikor újból elvállalta a megbízást, az indítványt visszavonják, nehogy előre honorálják a politikai működést. Az egész indítvány csak a szétzüllött aradi szabadelvűpárt összefűzésére való. Barabás indítványát el kell fogadni s be kell várni, míg Wekerle betefejezi politikai pályáját, mert addig az indítvány csak kortesfégyver. (Zajos ellentmondás.)

Varjassy József személyes kérdésben választott Müllernek s azután kijejtenté, hogy a szabadelvű párt él és megmutatja, hogy mit tud. (Helyeslés.)

Heeger Ernő mint függetlenségi párti is megszavazza az indítványt nem Wekerlének, hanem azon elveknek, melyeket Wekerle képvisel. Az indítvány beadásakor rendkívüli közgyűlést kellett volna összehívni, akkor nem okoskodott volna senki. Az indítvány elfogadása most már kettős kötelesség. (Zajos éljenzés.)

Barabás Béla dr. zárbeszédében kijelenti, hogy „közösügyes minister”

nem érdemes a „vértanuk városának” diszpolgárságára. Nem kell lelkesedni akkor, mikor ma-holnap kést fognak reánk a nemzetiségek.

Eluők ezután a vitát berekeszti s elrendeli a szavazást, mely megejtetvén az indítvány mellett szavazott 76, ellene 12 tag.

Salacz Gyula polgármester lelkesült éljenzés közben hirdette ki, hogy Wekerle óriási többséggel Aradváros diszpolgárává választotta.

Barabás Béla dr.: A többség nem sokat ér!

Heeger Ernő: Annyit, mint a 12, mindig!

Folyó ügyek.

Az árvaháznak a Kiss-Ernő utcai telken leendő kiépítését a közgyűlés elrendelte.

Kilényi C. és társa, Mihalik József, és Kabdebó Katalin boltbérlete meghosszabbított.

A gabonamérés díját szákonként 2 krban határozta meg.

A magyarádi és ménesi bortermelők szövetkezetének pinczébérletét meghosszabbították.

A szinpad átalakítására vonatkozó tervek keresztülvitelét Mittner József kotnyeleskedése után változatlanul elrendelték.

Kádas Kálmánnak 4 heti szabadságidő engedélyeztetett.

Schreiber Vilmos dr. orvostudóri és özv. Veres Józsefné szülésznői oklevele meghirdetett.

Körműves Józsefnek a szegényekháza fűtési általánya és mosatási díja felemeltetett. Az elhelyezett egyének ápolására külön ápolót alkalmaznak.

A lovassági laktanya és fegyverraktár felépítésére 49000 frt kölcsön felvétele engedélyeztetett.

Ezután több adóleirást, községi adómentességet engedélyezett és a gazdasági szék számos apró árlejtésének eredményét hagyta jóvá a közgyűlés, mire elnök az ülést berekesztette.

Ülés vége fél 7 órakor.

IDÓJARÁS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 754.2 milliméter, délután 2 órakor 755.8 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 11.9, délután 2 órakor C° + 17.7. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor N. 3, délután 2 órakor N. 6. Felhőzet: reggel borult, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 3 milliméter.

IDÓJÓSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Június 14. —

Változó felhűzet. — Széles. — Hűvös. — Helyenként csapadék.

HIREK.

Június 14. Csütörtök. Róm. kath. naptár: N. Vazul. — Protestáns naptár: N. Vazul. — Görög-keleti naptár (június 2.): Niozefor. — A nap két 8 óra 52 perczkor, nyugszik 7 óra 36 perczkor.

Szabadegyházi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemutató díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szordán és szombazon, 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Heiyniség: Polgári iskola, földszint.

Június 16. Kereskedő ifjak zárkörű táncvigalma a Kossuth-szobor javára, a városliget nagytermében.

Június 17. A magyarvárosi polgári jótékony asztaltársaság júniálisa a Csálában.

Június 23. Az arad-buzsáki ifjuság táncvigalma a buzásai Sonntag-kertben.

— A hivatalos lapból. A király megengedte, hogy Ssury Dénes miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel felruházott osztálytanácsos saját kérésére időleges nyugalomba helyeztessék, s neki ezen alkalomból buzgó és kitünő szolgálataiért elismerése nyilvánítottassék.

— A királyi pár üdvözlése. Legközelebb fényes családi ünnepet fog ülni az uralkodó pár. Negyvenedik évfordulóját az egybekelesüknek. A magyar nemzet hódolatteljes, őszinte örömmel vesz részt az ünneplésben. Aradváros törvényhatósági bizottsága tegnapi közgyűlésén Salacz Gyula polgármester indítványára egyhangú lelkesedéssel határozta el, hogy a nevezetes évforduló alkalmából a királyi párt

hódolatteljes felirattal fogja üdvözölni. A feliratot *Institúris Kálmán*, városunk jeles-tollu főjegyzője szerkeszti.

— Az aradi pályaudvar kibővítése. Az aradi kereskedelmi és iparkamara. A r a d forgalmi igényeinek megfelelő személypályaudvar létesítése tárgyában, mint azt annak idején megemlítettük — élénk mozgalmat indított. Ezen tárgyban feliratot ítézett a m. kir. kereskedelmi miniszterhez és az ügy támogatására nézve megkereste a városi törvényhatóságot is. A tegnapi közgyűlés elhatározta, hogy a felterjesztést küldöttség fogja átadni a miniszternek, mely küldöttségbe beválasztottak: *Fábián László* főispán, *Salacz Gyula* polgármester, *Aczél Péter*, *Műlek Lajos dr.* és *Barabás Béla dr.* orsz. képviselők.

— Aradváros vízvezetéke. Aradváros vízvezetékének és csatornázásának szerződéseit ma fogják aláírni *John Hughes* és *Mayer J. F.*, kik tegnap este a czéltől Aradra érkeztek. Ezzel tehát az utolsó aktus is eldőlt s mi sem fog annak útjában állani, hogy a nagyfotosságu terv mielőbb megvalósíttassék.

— Az aradvárosi árvaház megvalósulása. Nagyon hosszú a multja annak az ügynek, mely tegnap a városi közgyűlésen egyhangu, dicséretes simasággal befejeztetett. Ennél fogva a tegnapi közgyűlési határozat szerint Arad városában végre fel fogják építeni az árvaházat *Jirászék Lajos* műépítész tervei szerint, azon helyre, melyet a tanács javaslata szerint a legalkalmasabbnak tartottak, a *Kis-Ernő-utcában* lévő városi telekre.

— Csatorna a vásártéren át. Arad megye alispáni hivatala a városi közgyűléstől fedett csatorna építésének engedélyét kérte, mely a megyei lovassági laktanyától a vásártéren át a Holtmaros medréig megy. A csatorna építésre vonatkozó kérelemnek a tegnapi közgyűlés helyet adott.

— Az adókövető bizottság az eddig meg nem adózott kocsmáros, kosztadó, kőműves, könyvkötő, lakatos, lisztkereskedő, malomtulajdonos, mérnök, nyerges, órás, orvos, paplanos, piperész, posztókereskedő, rézműves, rőfőskereskedő, sörcsarnok-tulajdonos, sütő, szabó és szállítók III. oszt. kereseti adóját folyó évi június hó 15-én délután állapítja meg.

— Arad közegészségügye. *Posgay Lajos dr.* Aradvárosi tisztifőorvosának jelentése szerint az elmúlt májusi hóban a közegészségi állapot annyiban változott, hogy a kanyaró járvánnya fajlúván, a betegülések száporodtak. Az összes halálozás 5 esettel volt csekélyebb; a városnak halálozása 1 esettel volt nagyobb, mint áprilisban a ujszülöttek száma 39 esettel haladta meg. Hurutos és gümökóros tüdőbetegségek voltak körjellegző számban. A heveny fertőző kórfarmák közül a kanyaró járványos kiterjedést öltött. Bejelentve volt 45 esettel. — A difteritisz az előző havi szörvénységével jelentkezett. Előfordult 21 eset, közülük 5 halálos lefolyással. Más tagályos betegség egyes esetre szorított. Trachoma szaporodás 40, gyógyult 6, maradvány május 31-én 17. A kórházban van 14, idegen 9. Elhalt összesen 100 egyén, ezek közül 54 fi, 46 nőnemű, idegen 13, városi illetőségű 87. A városi halottakból esik a belvárosra 33. *Perenyavára* 18, *Sarkadra* 10, újtelepre 1, *Gábra* 7, *Ségara* 6, tanyákra 4, a kórházakra 8. Főhalál-okok: gyengeség 7, rángás 10, tüdővész 5, aszkár 26, tüdőlob 7, agyba 2, szivbaj 5, hashártyalob 2, torokgyógy 1, difteritisz 6, kanyaró 1, hagymáz 1, májba 1, béllob 6, vese-lob 1, rák 3, vízkór 1, genyvér 2, elmekór 1, végegyengülés 10 stb. Ongyilkosság 2. Halva született 9. Az összes elhaltak közül orvosoltatott 94. A városi halálozás évi aránya (a polg. népességhez képest) 23-6 pro mille. Korra nézve elhunyt a városi lakosságából egy évig 30, 2-5 évig 5, 6-10 évig 1, 11-20 évig 5, 21-30 évig 9, 31-40 évig 8, 41-50 évig 5, 51-60 évig 8, 61-70 évig 8, 71-80 évig 4, 80 év felett 4. Elve született az anyakönyvi kivonatok szerint összesen 135 (16-tal

kevesebb mint áprilisban), ezek közül 73 fi, 62 nőnemű, törvénytelen 9, iker 3 pár, szomszéd községbeli illetőségű 9, városi 126. A városi ujszülöttek évi aránya e hóban (a polg. népességhez képest) 34-2 pro mille. Házassult 51 pár. Orvosrendőri hullaszemle ötször tartott. Orvosrendőrileg vizsgáltatott 165 letartóztatott egyén. A dajkált kisdetek létszáma volt a hó végén 227.

— Uj bárók. A király széplaki *Petrichovich-Horváth Kálmán* felső-zsuki földbirtokosnak és unokaöccsének, kiskoru széplaki *Petrichovich-Horváth Arthurnak*, valamint törvényes utódaiknak „széplaki” előnevük épségben tartása mellett, a magyar bárói méltóságot díjmentesen adományozta.

— Megmarad a Hasszinger-utca. A májusi közgyűlésen történt az, hogy egy előzetes bizottsági ülésen megbeszélte tervet nyújtottak a közgyűlés elé egyes utcáknak a vértanuk neveivel való elnevezése tárgyában. Azon újonnan elnevezett utcák között volt a Hasszinger-utca is, melyet *Leiningen-utcának* neveztek el. Ezen új elnevezés ellen kérvényt nyújtott be özv. *Hasszinger Józsefné*, azon indoklással, hogy néhai *Hasszinger József* csak azon feltétel alatt bocsátotta rendelkezésre azon telket, melyen most az utca van, ha nevét az örökkön viselni fogja. A tegnapi közgyűlés a kérvénynek helyet adott és így a Hasszinger-utca megmarad és *Leiningen* névvel a *Városliget-utcát* nevezték el.

— Az érettségi eredménye. Az aradi kir. főgymnasiumban tegnap este hirdették ki az érettségi vizsgák eredményét, mely szerint 16 jelentkező közül 15 érettnak nyilvánítottak. Az érettek névsora a következő: *Berger Miksa*, *Ozitrónyi János* (jól), *Dobroszláv Péter*, *Farkas Ignác* (jól), *Fleischer József* (jól), *Groszmann Emil* (jól), *Haberéger Gyula*, *Hanthó Jenő* (jól), *Kollmann Ödön* (jól), *Lengyel István*, *Nessel Ferencz* (jól), *Parócz István* (jól), *Politzer Lajos* (jól), *Schill Fülöp* és *Wohlfarth Lajos*.

— Megjutalmazott városi hivatalnok. Egy szerű, igényeiben szerény, de kötelességének mindenkor legszigorubb önbíráló hivatalnokát jutalmazta tegnap a városi törvényhatóság a közgyűlés keretében. Talán mondanom sem kell, hogy *Urbányi Béla*, árvaszéki ülnökről van szó, kinek örök vig kedélyét az íróasztal mellett, akták között eltöltött husz-negyven év nem tudta megtörni. Negyven évig szolgálja már a várost *Urbányi Béla* lelkiismeretesen, hűségesen, nem táradva ki a munkában, nem görnyedve az idő súlyától. A tegnapi közgyűlés 300 forintot szavazott meg egyhangulag, éljenzés között a mindenki tiszteletét bíró derék hivatalnoknak szorgalma csekély jutalmául. Részünkről csak örömlünknek adhatunk kifejezést, hogy a város ilyen kitartó szorgalmu hivatalnokokkal dicsekedhetik.

— A hiányzó anyakönyvi másodpéldányok. Érdekes határozatot hozott legközelebb a belügyminiszter egy felmerült eset alkalmából abban a kérdésben, hogy a vármegyei levéltárból hiányzó anyakönyvi másodpéldányokat ki tartozik előállítani:

A lelkészek, ugymond a határozat, ezért a hiányért, különösen, ha a mulasztás nem nekik, hanem hivatali elődeiknek tulajdonítható, felelősekké azért nem tehetők, mert az anyakönyvi másodpéldányoknak a törvényhatósági levéltárban megőrzését rendelő 1827-diki törvény szerint nem annyira a lelkészeknek áll kötelességükben a másodpéldányokat beszoigáltatni, mint inkább a törvényhatóságoknak azokat bekövetelni, átvenni és a levéltárban elhelyezni. Mintán tehát a mulasztásnak ki által történt elkövetése legtöbb esetben nem konstatalható határozottan, ellenben az tény, hogy a hiány legtöbbször a beszoigáltatásra szorgalmazás elmulasztásának tulajdonítható s minden-

esetre a megyei levéltár hiányát képezi: nincs jogczim, melynek alapján a lelkészek — ha csak a mulasztás egyenesen az ő terhükre nem róható — a hiánynak utólagos díjtalan pótlására kötelezhetők lennének. Nincs más hátra, mint hogy a megye a hiányzó példányok beszerzéséről az illető lelkészekkel, esetleg azok fölöttes hatóságaiival a méltányos díjazás iránt való megegyezés útján mielőbb gondoskodják.

— Egy aradi ügyvéd emlékirata. „Egy aradi ügyvéd” aláírással ellátott és m. kir. igazságügyi miniszterhez küldött emlékirat fekszik előttünk, melyben egy igazságügyi reformot érdeklő ügyben, nevezetesen a bíróságon kívüli kényszerűség tekintetében hozandó törvény iránt, privát véleményét, mintegy irányul nyujt. szerző névtelenül az igazságügyi miniszternek. Emlékiratát a csödtörvényt érintő kérdésben terjeszti elő, mert a csödtörvény, mint szerző mondja: legyen bármily jó, ritkán fog az a folyton fejlődő kereskedelmi életnek jó szolgálatokat tenni. A jelenlegi pedig nem egyéb, mint az ügyvédek nyugdíjalapja. Ha még egyes reá utalt ügyvédek részesednének a nyugdíjalap élvezetében, én mint az ügyvédi karnak egyik szerény tagja, talán szemem hunynék ez eljárás felett, azon közmondásból kiindulól: „Varju varjunak nem ássa ki a szemét.” — Igen érdekesek szerző azon szavai, melyeket a javaslat előszavában a következőkben mond. Csak látni kellene Nagyméltóságodnak egy leltározást, melyen a lelketlen közjegyző, ügyvéd és becsüs minden tudományát felhasználja arra, hogy ezen munkálatok minél hosszabb időre nyuljanak ki. Es mindez csak azért, hogy a napidíjak jó összegre felszaporodjanak. Ugy az idézett, mint az elhallgatott visszaélések meggátlása érdekében — az emlékirat fölterjesztője szerint — égetően szükséges, hogy a bíróságon kívüli kényszerűség törvényhozásilag szabályoztassék. Az inkognitó jogász ember munkája, hogy miképen fog adtatni a miniszteriumban, minden esetre érdekes.

— Szabadságot városi hivatalnok. *Kádas Kálmán* városi aljegyzőnek a tegnapi közgyűlésen négy heti szabadságot adtak, melyet a napokban fog megkezdeni.

— A gáji óvodánál a hó 20-án veszi kezdetét az állandó gyermekmenhelyvezető női tanfolyam, a mely mint irtuk, hat hétig tart. Eddig 10 hallgató jelentkezett, a kiket *Hanacsek Lujza* óvónő fog kiképezni.

— Szucsú Aurél Vácson. Szilágyi Dezső igazságügyi miniszter a kolozsvári memorandum-per elíteltjeit — köztük *Szucsú Aurél* aradi dákó fiskalist is — Vácson fogja internáltatni és ez okból utasította a váci országos fegyintézetet, hogy a közvetítőt alakítsa át ideiglenesen államfogházzá. A közvetítőben azok a fegyenczek vannak elhelyezve, kik büntetésük két harmadát kitöltötték és szabadulásukat várják. Ezeket most a nagy fegyintézetben helyesték el és a szükséges átalakításokat megkezdették.

— Uj árlejtés a laktanyai munkákra. A vásártéri honvédhuszár laktanya kibővítésével kapcsolatos munkákra a gazdasági szék új árlejtést fog tartani.

— Kitüntetett művész. A király *Sauer Emil*-t, a hirneves zongora-művészt, aki Aradon is koncertezett — mint értesülünk — a *Ferencz József-rend* lovag-keresztjével tüntette ki. *Sauer*, kit. királyunknak ez a kegye nagyon meghatótt, *Fenyvessy Ferencz* országgyűlési képviselőhöz intézett levelében kijelentette, hogy szívesen működik közre bármily *Fenyvessy* által megjelölendő jótékony célra.

— Nyár a czim után odairhatnók mindjárt: *Fuitt*. Nyolczadikán volt *szent Medardus* napja, — akkor is esett. Azóta eltelt öt nap. Meleg, verőfényes napok voltak eleinte. A „hoch sommer” ruhák és utazó bőröndök ára toronymagasságra

szökött. És most hanyathomlok bukk az ára minden nyári dolognak. Arad felett baborult és minden perczen csepereg. Mit is mond a Medárd napi esőről a löcsei?

Erdélyiek Aradon. Az erdélyi gazdasági egylet ez évi június 25-ike körül gazdasági tanulmányi kirándulást rendez, ha erre kellő számu jelentkezés történik. A tanulmányi körút vázlatos tervezete a következő: Kiindulás Kolozsvárról Nagyvárad felé, közben a egeresi és mezőtelegi műtrágyagyárak, valamint Nagyváradon a nevezetesebb iparüzletek megtekintése. Onnan tovább utazás Békés-Csabán és Orosházán át Mágocsra, a gróf Károlyi Alajos hagyatékát képező uradalomba s onnan tovább Szegeden át Mezöhegyesre. Ezen uradalmak megszemlélése után Aradon át vissza s végzetül a gróf Teleki Arvéd drasói mintaszerű uradalmának megtekintése és onnan haza. Ezen kirándulásban részt vehetnek azok is, kik az egyletnek nem tagjai.

Megyei választó polgárok összeírása. Az országgyűlési képviselőt választó megyei választó polgárok névjegyzékének összeírását tegnap kezdték meg a megyeházán.

Ebmarások napirenden. A dühödt ebek grasszilása már bekövetkezett, pedig a kánikula még messze van. Tegnap egy Borsó Teréz nevű leányt harapott meg jobb könyöke alatt egy dühödtnek látszó kutya. A leányt ápolás alá vették. Az eset a Weselényi-utca 19-ik száma házában történt.

Elmaradt katonazene. Tegnap délután kellett volna megtartani a katonazenekarnak Herkules-fürdőbe távozta előtt bucsu-hangversenyét a városligetben, mely azonban a kellemetlen idő miatt elmaradt.

Banda Marczii zeneke közbejött akadályok miatt — mint jelezve volt — nem fog most játszani, hanem e hó 21-én fog lejönni Aradra, mikor is több napon át fog hangversenyezni Nagy Lajos sörcearnokában.

Hő- és légmérés időjárás. A hőmérő legmagasabb állása Aradon Co 26.3 május 25. d. u. legalantabb állása Co 30 május 6. éjjel jegyeztetett. A légsúlymért állása 766.1 mm. legmagasabb és 747.6 mm. legalantabb pont között ingadozott. Az időjárás általában szeles volt. Esett 13 nap; csepegett kétszer; jégeső volt egyszer; égi háború jelentkezett tízszer. Köd ereszkedett egyszer. A csapadék magassága 12.7 mm. szélvihar támadt 22-én. Uralgó szélirány volt a déli és a keleti csaknem egyformán.

Ki vesztette el? Nyári István 2-ik elemi iskolai fiúcska egy értékes arany láncot talált, melyet felvitt a városházára. A becsületes fiúcska találmányát igazolt tulajdonosa a kihágási bíróságnál átveheti.

Pályázatok. Tanári állásra a budapesti felsőbb leányiskolánál június 30-áig; tanári állásra a brassói állami főreáliskolánál június 30-áig; két joggyakornoki állásra a pozsonyi itélőbíráknál 15 nap alatt; négy gyakornoki állásra a kalocsai törvényszéknél 2 hét alatt; jegyzői állásra a pozsonyi törvényszéknél 2 hét alatt.

EGYLETEK, TARSULATOK.

(*) Az orsz. vörös-kereszt egylet a radm egyetesi érdeklődőktől érdekes adatokat sorol fel az egyesületnek 1893-ik évről most kibocsátott nagy jelentése. E szerint az aradm egyetesi választmányának (keletkezett 1882-ben) összes egyleti vagyona 2997 frt 40 kr. Fiókegyletek vannak Algyestén, Borosjenőn, Borossebesen, Csermön, Cs-Simándon, Eleken, Glogovácson (feloszlott), Gyorokon, Kisjenőn, Kurticson, Magyar-Pécán, Nagy-Battyiban, Nagy-Halmágyon, Nagy-Zerinden, Pankotán, Radnán, Sep-rősen, Silingyán, Soborszában, Szarlatán, Új-Szent-Annán, és Világoson (feloszlott). Legnagyobb vagyona a kurticsei fióknak (802 frt 80 kr.), legkisebb 10 frt, 61 kr. A radm egyetesi fióknak az aradm egyetesi választmány alakult 1881-ben, van 23 alapító, 36 tíz frtot fizető és 275 rendes tagja. 1892-ről maradt 6438 frt 94 kr. bevétel, 1893-ban befolyt 698 frt 80 kr., összesen 7136 frt 80 kr. Kiadás volt a múlt évben 161 frt 75 kr. Összes egyleti vagyona jelenleg 6975 frt 5 krajczár.

TANÜGY.

Ertesítjük az Aradvidéki Tanító Egylet tagjaihoz, a tanszerkereskedők és iparosokhoz.

Van szerencsém értesíteni a t. tagokat és érdekelteket, hogy az 1894. évi debreczeni or-

szágos tanszerkiállításra vonatkozólag a „Bejelentési ív”-ek alulirothoz megérkeztek. Mindazoknak, kik e kiállításon tanszerekkel, egyéb e keretbe tartozó tárgyakkal, iskolai butorokkal, berendezésekkel részt ohajtanak venni, aluliroth (Templom utcai) finis-kola I. osztálya) szívesen szolgál ezen bejelentési ívekkel.

Ez alkalommal legyen szabad ujjalag felhivnom az illetékes tényezők becses figyelmét a következő kedvező körülményekre:

a) a tanhatóságok, tantestületek küldeményei térmentesek.

b) hogy a f. évi 16,277 sz. a. kelt közoktatásügyi miniszteri rendelet értesítéseként a postai levelezések „az 1894. évi országos tanszerkiállítás ügyében portómentes” felirattal ellátva díjmentesek.

c) ugyanezen magas miniszteri rendelet értelmében a debreczeni országos tanszerkiállításra küldött tárgyak (tartályok is, pl. szekrények) visszaküldése a magyar államvasutak összes vonalain teljesen díjtalanok.

Aradon, 1894. június 13-án.

Az A. V. T. E. megbízásából.

Balázs Ferencz.

(—) Az aradvidéki Tanító Egylet igazgató választmánya ma délután fél 5 órakor saját egyleti helyiségében ülést tart. Főbb tárgyak: 1. A mandátum átvétele. 2. Megalakulás. 3. A közgyűlés 20. határozatának végrehajtása. 4. Egy bizottsági elnökség betöltése. 5. Indítványok.

SZINHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

* „Kaleidoszkop” a czime F e h é r Dezső nagyváradi hírszövő és jónövű novellista legújabb kötetének, a mely csinos kiállításban most jelent meg, L á n g József kiadásában. A kötet 15 vidám történetet tartalmaz. Mindenike ügyesen, ötletesen van megírva s megkacagztatja az embert. — Az új könyvre legközelebb visszatérünk.

* A „Magyar Szalon” júniusi füzet a szokott gazdag tartalommal s dus illusztrációkkal jelent meg. — Nem győzzük eléggé a művelt olvasó közönség figyelmébe ajánlani ezt a pompás vállalatot, mely méltán megérdemli a legszeleesebb körű felkarolást. A pazar díszszel kiállított füzet csinos képekben mutatja be az idej virágkorát, a politika szereplő egyéniségeit, hos érdekes sport-képeket, bemutatja Fessti árpád körképét stb. A szépirodalmi része most is gazdag, válogatott és érdekes. A „Magyar Szalon” megrendelhető a kiadóhivatalban (Budapest, VIII, főherczeg Sándor-utca, 9.)

— Az „Ország Világ” című képes hetilap (szerk. V á r a d i Antal dr.) minden újabb száma arról győz meg bennünket, hogy a vállalat csakugyan méltó arra a nagy felkarolásra, melyben a közönség részesíti. Egyik szám pompásabb, mint a másik, ugy a szépirodalmi részt, mint az aktuális, művészi kivitelű képeket tekintve. Az „Ország Világ” megjelenik minden héten, ára egy óra 70 kr., negyedévre 2 frt, félévre 4 frt, egy évre 8 frt. Megrendelhető a kiadóhivatalban (Budapest, orsz. irodalmi részvénytársaság, V., hold utca, 7.)

* A balvárosi szüret (történelmi rajz a középkorból) czimmal H e n t a l l e r Lajos orsz. gyűlési képviselő tollából egy vaskos, érdekes könyv hagyta el a sajtót. Melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe a tanulságos könyvet, melynek tartalma mindvégig lebilincseli a figyelmet. Ára 1 frt. 20 kr., nyomtatott Budapestben, a magyar nyomda kiadásában.

* Az „Élet” című folyóirat (megjelenik minden hó 1-én és 15-én) legújabb száma a következő nagyérdékű tartalommal jelent meg. A méltóságos főrendekhez, V i k á r Béla verse. Nemzeti kötelességek, írta K a s z a n d e r. Feleletül, írta V é r t e s y Gyula. Hazai ajdonságok a m. kir. operában, írta K e r e s z t y Iván. Az erdő, költemény Z e m p l e n i Árpádtól. A tudósok, regény (folyt.) S z o m o r y Dezsőtől. — Színház, irodalom, stb. A csinos kiállítása, érdeket keltő füzeteket olvasóink figyelmébe ajánljuk. Megrendelhető a kiadóhivatalban (Budapest, VI., Mozsár u. 8.) ára, negyedévre 1 frt, 50 kr., fél évre 3 frt, egész évre 6 frt. Egyes szám ára 25 kr.

SPORT.

+ Kerékpározók értekezlete. Az aradi tornaegyesület kerékpározó körének tagjai, felkértem, hogy ma este 9 órakor a Póhli ká-

véházában tartandó értekezletre pontosan megjelenjen szíveskedjenek. — V a n g y e l Géza jegyző.

TÁVIRATOK.

Javul a helyzet.

Budapest június 13. (Saj. tud. táv.)
Hogy okosan cselekedett Wekerle, a midőn lemondásával provokálta a helyzet tisztázását, azt a viszonyok alakulása nap-nap után igazolja. A király álláspontjának a lemondással felderített mivolta a klerikálisok hazugságokkal összetartott táborát már is lazítja, puhítja. Nem is több idő, mind néhány nap s a derék taborból aligha marad több, mint a vezérek kara.

Festetich Tasziló grófról tudvalevő, hogy a polgári házasság első főrendi tárgyalása alkalmával ellene szavazott a javaslatnak. Festetich gr. az első, aki a Zichy-Eszterházy Mór-icz-Széchen krampusznak hátat fordít. Saját maga jelentette ki a nemzeti kaszinóban, hogy az állapotok illetén fordulása (ami abból állhat nyilván, hogy kiderült a király nevének hazug felhasználása) őt a javaslat mellé szolítja. Es ugy is tesz, amint beszél: a nemzeti kaszinóban Festetich Tasziló gróf kapacitálja a mágnásokat leghevesebben, hogy vagy fogadják el a polgári házasságot, vagy pedig tartásuk magukat távol a szavazástól.

Zichy Ferencz gróf, a ki szintén a javaslat ellen szavazott, s aki a kormányválság után kihallgatáson járt a királynál, bár a Zichyek vannak Wekerle ellen leginkább angageálva, már a napokban fürdőre utazik. Ami ezuttal okvetlenül használni fog neki, mert nagyon sokan kívánják, hogy váljék egészségére.

A három új főrendi tagon, Eszterházy, Uechtritzen és Zuberén kívül közelebből még másik kettő fogja a liberálisok táborát gyarapítani. Az egyik a ma báróvá kinevezett széplaki Petrichevich Horváth Kálmán, a másik Hadik-Barkóczy Sándor gr. Az előbbi képviselő korából előnyösen ismert alakja közéletünknek. A Hadik-Barkóczy család hitbizományi birtokainak kezelője, Endre, meg nem kötött birtokát étiratta öcscsért, Sándorra, a ki így a census révén bejut a főrendek közé.

Azzal az itt föl említett és már bizonyos hat liberális szavazattal szemben a Zichy Ferenczen kívül a klerikálisok elvesztik még Windischgrätz Lajos herczeg szavazatát is, aki e hó folyamán Albrecht főherczeg fogja utjában kísérni és így a főrendiházi második szavazáson semmi esetre sem lesz jelen.

Mindezek pozitív adatok.

Arról pedig nem is szólunk, hogy a király álláspontjának tisztázása a többi főrend sorából hanyakat fog távolmaradásra birni, vagy éppenséggel a javaslat mellé állítani, miután kiderült, hogy a felség nevének kvalifikálhatatlan felhasználásával csabították a javaslat elleneseinek táborába. Minden kombinációnál és találgatásnál erősebben fog beszélni a főrendek jövő heti tanácskozása és szavazása. Látható tehát, hogy a polgári házasság miatt felesleges már aggódnia.

A kormánypart gyarapodása.
Budapest, június 13. (Saj. tud. táv.)
Asszabadelvüpartba közelebből több belépés történik. A belépők nagy része a nemzeti partból kivált képviselők, de azért kívülök akad egy-kettő a szabadelvüpartból kilépettek sorában is.

Ugy hírlik, már csak napok kérdése, hogy Horváth Gyula, Veszter Imre és Kulman János belépnek a szabadelvű pártba. Horváth Lajos belépése nem czélszerű, miután a parlamenti életnek ez a kitünősége úgy hírlik nem sokáig marad tagja a képviselőháznak. Mindamellettnem lehetetlen, hogy ő is belép.

Persze, ezek a belépések csak elő fogják mozdítani a purosok és a nemzeti párt egyesülését, de hát ez csak örvendetes körülmény, mert azt fogja bizonyítani, hogy ezektől a férfaktól megszabadult a szabadelvű párt egyszersmindenkorra.

Miniszteri székfoglaló.

Budapest, június 13. (Saj. tud. táv.) Fejérváry Géza br. ma délben vette át a földművelési miniszterium vezetését, Miklós Gyula államtitkár mutatta be az összes tisztviselőket. A miniszter a délelőtt folyamán egy ideig az elnöki titkárral, dolgozott, azután miniszteri tanácsosok tisztelgését fogadta.

Az új kultuszminiszter.

Budapest, június 13. (Saját tud. táv.) Eötvös Lóránd közoktatásügyi miniszter ma elfoglalta hivatalát. A hivatalnokok testületileg tisztelegtek nála s üdvözölték, mint új főnöküket.

Leköszönt államtitkár.

Budapest, május 8. (Saj. tud. távirata.) Berzeviczy tegnap elbucszott hivatalától.

Aranypáncz-készletünk.

Budapest, június 13. (Saj. tud. távirata.) A törvényhozás valutabizottsága ülést tartott, melyen a pénzügyminiszter jelentését felolvasták. Ebből kitűnik, hogy 23 millió 918 ezer arany frt áll rendelkezésünkre.

Az „Otthon” és a rendőrség.

Budapest, június 13. (Saj. tud. távirata.) A rendőrség megtiltotta a hírlapelárusítóknak, hogy az „Olvasd” cz. lapnak hirdető reklamacéduláit a kirakatokban kifügesszék, mert e cédulák lázító tartalmuak. Az „Olvasd” a belügyminiszterhez fordult panaszával a törvényszék ellen följelentést tesz, hivatalos hatalommal való visszaélés miatt.

A vámszerződés tárgyalása.

Budapest, június 13. (Saj. tud. táv.) Az Oroszországgal kötött vám- és kereskedelmi szerződésről szóló javaslatot alkalmasint hétfőn tárgyalja a képviselőház.

Nagy szerencsétlenség.

Berlin, június 13. (Saj. tud. távirata.) Az épülő új parlamentben a Mauerstrassen egy vasgerenda eltört. Egy ember meghalt, négyen megsebesültek.

Egy volt külügyminiszter halála.

Vico, június 13. (Saj. tud. táv.) Equense Nicotera volt külügyminiszter meghalt.

A marokkói válság.

Gibraltár, június 13. (Saj. tud. táv.) „Bramble” angol ágyunaszád Tangerbe vitorlázott.

Tanger, június 13. (Saj. tud. távirata.) Abdul Aziz csapatokkal Fez felé nyomult.

Tanger, június 13. (Saj. tud. távirata.) A környéken sok a rablótámadás. Egy francia futárt megtámadtak, megsebesítettek és a leveleket, melyeket vitt, elvették. A kormány felhívja a kabilokat,

hogy fegyveresen jelenjenek meg a husvéti ünnepeknél.

Merénylet egy végtárgyaláson.

Charhow, június 13. (Saj. tud. táv.) Az Areimovicz család gyilkosait: Kozlejeff, Pirozkov és Poluchlachowot törvényszék elé állították. — A végtárgyaláson a meggyilkolt család fia rálött egyik gyilkosra. A golyó nem talált. A börtönörök egyike fegyverével a merénylőnek fejére ütött úgy, hogy az élettelenül terült el.

Felfedezett gyanus fegyverraktár.

Moszkva, június 13. (Saj. tud. táv.) Az orosz rendőrség Kaukázusban nagy fegyverraktárt fedezett fel a hegyek között. Oroszországban nagy nyugtalanság uralkodik. Felkelésre van kilátás.

KÖZGAZDASÁG.

Vetések állása.

Nagy-Halmagy, június 13. A folytonos esőzések, jég és zaporok következtében a vetések egy része vízben áll, másutt az árvíz a földet elhordta, gyümölcsöt és termést sodort magával. A megmaradt buza elég szép és középtermést ígér; a zab kifogástalanul áll. A tengeri ritkás, néhol még most is vetik, néhol már kapájkák, de a munka nagyon lassan halad, mert a gaz szerfölött ellepte a vetést. A kaszálók keveset ígérnek.

— Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1894. évi június hó 12. Hízott sertésárak: 1. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kilon felüli súlyban) 42.—43. krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 42.—43. — krig. Fiatal nehéz (pkint 320 kilon felüli súlyban) 44.—44.5 krig. Fiatal közép (pkint 251—320 kilon súlyban) 43.5—44 krig. Fiatal könnyű (pkint 250 kilon terjedő súlyban) 44.—45. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilon felüli súlyban) 42.5—43. krig. — Közép (pkint 220—280 kilon súlyban) 43.—44. krig. — Könnyű (pkint 220 kilon terjedő súlyban) 43.—44. krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kilon felüli súlyban) 42.5—44. krig. Közép (páronként 220—260 kilon súlyban) 43.—44 krig. — Könnyű (páronként 220 kilon terjedő súlyban) 42.5—43.5 krig. Sertésárak száma 1894. június hó 10-én volt készlet 190,131 darab. 1894. június hó 10-én felhajtott: 1468 drb. 1894. június 11-én elszállított: 3465 drb. 1894. június 12-én maradt készletben 187,829 drb. — A hízott sertésárak irányzata: kissé kellemesebb.

Szeszüzlet.

— Június 13. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 58.75, kicsinyben 54.25 hordó nélkül. per 100 liter % beletörtv. 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatözsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, június 13. d. n. 5 óra.

Gabona	Állomány	Irányzat	100 kilogramm frt
Buza	bánsági	szilárd	7.10—7.55
	iszavidéki	„	7.15—7.55
	pestvidéki	„	7.10—7.55
	fehértmegyei	„	7.10—7.55
	bácskai	„	7.20—7.60
észak-magyarországi	„	„	„
Reza	—	szilárd	5.10—5.55
Árpa	takarmány	csend.	5.95—6.35
	égetni való	„	„
	sörfőzdei	„	„
Zab	—	lanyha	6.60—6.90
Tengeri	bánsági	szilárd	4.85—4.90
	másnemi	„	„
Kaposzta-repoze	—	lanyha	„
Köles	—	csend.	3.80—4.25
Buza	tavasza	lanyha	7.11—7.18
	június 1894	„	7.—7.03
	ősze	„	5.42—5.44
Tengeri	május-június 1894	lanyha	4.82—4.84
	szept-október 1893	„	4.85—4.86
Zab	Budapest sz. tavasza	lanyha	5.76—5.78
	Budapest sz. ősze	„	„
Kaposzta-repoze	aug-szeptember 1893	szilárd	10.30—10.40

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktözsden

Budapest, 1894. június 13.

Magyar aranyárjádék 4%	120.60
Magyar koronárjádék 4%	95.—
Magyar arany 4 1/2%	127.—
Magyar ezüst 4 1/2%	101.75
Magyar keleti vasut 1876.	124.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	95.25
Magyar ártalmegváltási kötvény	100.—
Horvát-izlavin földterhermentesítési kötvény	98.—
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	149.50
Tiszassabályozási és szegedi kölcsön	142.25
Oszták papírjárjádék	98.15
Oszták járdék ezüst	98.—
Oszták járdék arany	120.50
Korona járdék	—
1860-ki államsorsjegyek	147.—
Oszták-magyar bankrészvény	895.—
Magyar hitelbank részvény	484.75
Oszták hitelintézet részvény	349.60

LÉGTÜNETHI ÉSZLELETEK.

Hó és nap	Legnagyobb eső milliméterekben		Hőmérséklet C°	
	legmagasab	legalantabb	legmagasab	legalantabb
Jun. 2	763.1	761.5	23.1	12.9
„ 3	62.5	60.2	22.8	13.0
„ 4	62.2	61.3	24.4	11.6
„ 5	62.0	58.3	27.6	13.2
„ 6	60.0	56.3	27.7	17.4
„ 7	55.3	54.5	28.3	17.3
„ 8	58.6	56.0	24.5	13.1

Hó és nap	Szél		Felhőzet	Észrevétel
	iránya	erősség		
Jun. 2	N.	4	félborult	—
„ 3	DN.	5	félborult	0.8 délután esett
„ 4	N.	5	derült	—
„ 5	K.	5	felhős	—
„ 6	D.	3	felhős	6.0 hajnalb. zivatar
„ 7	DN.	5	félborult	—
„ 8	EN.	8	félborult	4.8 délután esett

POSGAY LAJOS dr.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Június 13. —

Fehér Kereszt szálloda: Fischmann Ignác fakereskedő, Szent-György. Gunszt Ernő vállalkozó, Debrecen. Blum Wieser Gyula kir. felügyelő, Nagyvárad. Fehér Miklós nyugalmazott államtitkár, Budapest. Wegmann Károly főmérnök, Budapest. Brunner Nándor mérnök, Budapest. Vass szálloda: Valerian József vállalkozó, Világos. Homolay Károly igazgató, Budapest.

Arany Kulcs szálloda: Mitzu Péter szabó és neje, Boicza. Belle János jegyző, Kertész. Schieb Márton p. ú. főbirtos, Zombor. Antalffy N. birtokos és neje, Dombegyháza. Gombos János kereskedő, Kiskirályhegyes.

Három Király szálloda: Vermes Alfréd jegyző, Megyes-Bodzás. Tóterer János jegyző, Kaprucza. Vojtek N. gyógyszerész, Hidegkut. Krausz Jakab tanító, Világos. Vasuti szálloda: Oberding Miklós nygybirtokos, Gertenyes. Szotyri József járásbíró, Nagyajta. Hack Mihály nagybirtokos, Gertenyes.

KIS LOTTO.

Prágai:

77, 61, 9, 24, 52.

Nagy-Szebeni:

66, 38, 87, 35, 77.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

NYILTTÉR.*

Előleges jelentés.
Lody János műszinkörében,

a Bocskó-utóza végén

folyó hó 17-én, vasárnap

nagy

birokviadal

lesz 100 korona díj mellett

Winkler Károly

a Neuman-testvérek urak ispánja és

Fagendorfer Adolf

athleta között.

* Az eszen rovat alatt kösítőtekért nem vállal felelősséget a szerk.

Szőlő-eladás.

Gyórok a Péscha-féle ház és szőlő f. hó 16-án d. e. 9 órakor Gyórok község-házánál nyilvános árverésen eladatik 1172 frt kikiáltási árban.

Az aradi első takarékpénztár

Arad szab. kir. város kapitányi hivatalától.

6114/1894. kh.

Hirdetmény.

A gyalogutak gondozása tárgyában elkövetett s a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium 6139/84. sz. intézkedéssel jóváhagyott szabályrendelet 5. §-a értelmében a belváros egész területén május hó 15-től szeptember 15-ig terjedő idő alatt a gyalogutak a ház és telektulajdonosok által naponként egyszer és pedig az asphalt burkolattal ellátott gyalogutak pedig este 7-8 óra között meglocsolandók.

Erről azon figyelmeztetéssel értesítettnek a telek- s háztulajdonosok, hogy mindazok, kik ezen intézkedések eleget nem tesznek, a városi szegény alap javára fordítandó 2-25 frtig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén 12 órától 8 napig terjedhető elzárással fognak büntettetni.

Aradon, 1894. évi május hó 15.

Sarlot Domokos
főkapitány.

4244/1894. kh.

402. 3-3.

Hirdetmény.

A következő melegebb évszakra való tekintettel, a közegészség és köztisztaság fentartása érdekében, a tisztí főorvos véleménye alapján a következő övrendszabályok követését rendelem el:

1. Vendégfogadók, korcsmák és több lakót magában foglaló nagy házak tulajdonosai gondnokai, bérlői kötelesek a trágyát, szemetet és egyéb hulladékokat az udvarukból mindennap, a kisebb házak tulajdonosai, gondnokai, bérlői pedig minden harmadnap kihordatni, az udvart és ház elejét naponta felsepertetni, a vízfolyókákat kisépertetni és mésztejjel kiöblíttetni.

2. Az utcára, vagy folyókába szennyes vizet önteni, elhullott állatot vagy bármi állati és egyéb hulladékot kidobni a legszigorubb büntetés terhe alatt tilos.

3. Minden háztulajdonos köteles árnyékszéket, ha az egy éve nem tisztított, sürgősen kitisztíttatni, az udvarán egy kádba vizet tartani, melyben 100 liter vízre 5 klg. nyers carbolsav felolvasztva álljon, vagy pedig 1 rész nyers oltatlan mészből 4 rész vízre készített mésztej oldatot készíteni és ezen folyadékból az árnyékszékebe, minden üldhelyre 5-5 litert számítva, harmadnaponként beönteni. Ezzel fertőtlenítenedők a szeméttartó ládák, gödrök és az udvari folyókák is.

4. A lakosztályok tisztán tartandók, a szobák este és reggel jól szellőztetendők.

5. Szűk udvari házak kapui reggeli 5 órától esti 10 óráig tárva tartandók.

6. A kutak tisztán tartandók, közelükben minden mosogatás, öblögetés stb. kerülendő, a mellettük netán levő gödrös helyek tiszta földdel feltöltendők, a pocsolyák kiszáradandók, száraz, vagy egyéb állatok fűrésztői a kuttól távol létesítendők, nehogy a kut vize a szennyviz leszivárgása által ivásra alkalmatlanná váljék.

Az orvosi hivatal által rossznak minősített kutak vizeinek használata mellőzendő s csupán jó vizű kutak vize élvezendő. Ugyisint kerülendő a Maros folyó vizének használata, a menyinyben azonban az el nem kerülhető, úgy az csak felforraltatás után élvezendő.

7. A mészárszékek, valamint a piacon áruló hentesek vágó tőkéi, asztalai és a mérleg legtisztábbban tartandók, megromlott húst,

hamisított tejet vagy éretlen gyömolcsót, a párolásra szánt félérett gyömolcs kivételével, üzlethelyiségekben vagy piaczon elárúsítani a legszigorubb büntetés terhe alatt tiltatik; élvezetre nem alkalmas tápszerek elkoboztatni és megsemmisíttetni fognak.

8. Nem élő, de még friss halak árulása a további intézkedésig csak déli 12 óráig engedtetik meg. Az el nem árusított halak pedig a már kiadott meghagyásban foglalt módon megszáritandók.

9. Bérkocsik, fuvarosok és a közúti vasut álló helyei úgy a városban, mint a vasúti pályaháznál naponta többször felsepírendők, a trágya eltávolítandó és a külön utasításhoz képest bő vízzel lelocsolandó és annak megtörténte után naponta 3 ízben mésztejjel vagy cresyl mészszel fertőtlenítenedők.

Mindazok, kik a jelen hirdetményben foglalt óvintézkedéseket nem foganatosítják, — kihágást követnek el és az 1876. évi XIV. t.-cz. 7. §-ában előirt pénzbírsággal fognak büntettetni.

Az előirt óvintézkedések foganatosításának ellenőrzése az összes rendőri közegek kötelességét képezi.

Kelt Aradon, 1894. április hó 4-én, a város rendőrkapitányi hivatala, mint I-ső foku egészségügyi hatóság.

Sarlot Domokos
főkapitány.

11043 | 894.

548 1-3

Felhívás.

A fegyver és vadászati adóról szóló 1883. évi XXIII. t.-cz. 14. §-a értelmében felhívatik Arad szab. kir. város közönsége, hogy vadászatra nem használandó lőfegyverét a városi adóügyi osztálynál legkésőbb ez évi június 16-ig vadászatra használandó fegyverét a kir. adóhivatalnál legkésőbb július hó végeig annál inkább bejelentse, mert a kellő időben be nem jelentett lőfegyver tulajdonosai a 42., 43. §-ok értelmében 20 frtig terjedhető bírságban fognak elmarasztaltatni.

Arad, 1894. június 1.

Arad sz. kir. város tanácsa.

Magy. kir. államvasutak.

54790 | 94 szám.

475.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatóságánál 8 hivatali állás üresedett meg, melyekkel évi 300 frt fizetés 120 frt lakbér és szolgálati ruházat élvezete van egybekötve.

A polgári alkalmaztatásra jogosító hadügyi vagy honvédelmi ministeri igazolvánnyal ellátott altisztek ezen állások betöltésénél elsőbbséggel bírván, felhívjuk azon kiszolgált altiszteket, kik az 1873. évi II. t. cz. értelmében jogosultságga bírnak s pályázni óhajtanak, hogy emlitett igazolvánnyal felszerelt folyamodványukat melyben a vasúti szolgálatra képesítő 35 évet meghaladó koron, és ép egészséges testszerkezeten kívül a magyar írás olvasás és számolás elemeiben való jártasság, továbbá a német nyelv ismerete, egy szintén a magyar honpolgárság kellőképpen igazolható a következő czim alatt:

A magy. kir. államvasutak igazgatóságának Budapesten VI. kerület Andrassy ut 73. sz. legkésőbb f. 1894. évi június hó 15-ig terjeszszék be, minthogy az ezen határnapon tul beérkezendő kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Budapest 1894. évi április hó 29-én.

Az igazgatóság.

1134/1894. pm.

1-3.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város polgármestere ezennel közhírré teszi, hogy Neumann testvérek aradi cég Aradváros területén, Poltura és Gáj külvárosban fekvő szeszgyáruk belvizeinek levezetésére egy új a Gáj külvároson keresztül vonuló, a szárazérbe beömlő fedett csatorna építésére az engedély megadását kérelmezvén, kérvényük az ahhoz csatolt tervekkel s a hatósági szakértő véleményével együtt 1894. évi június hó 3-ától július hó 3-áig terjedő 30 napra közszemlére a polgármesteri hivatalban

kitetnek s hogy a kérvénynek tárgyalására határidőül f. é. jul. hó 9-ik napjának d. e. 10 óraja tárgyalási helyül pedig a városháza tanács-terme kitűzetik.

Egyidejűleg mindazok, akik a tervezett osatorna építése által érdekeltek, felhívattak, hogy netáni ellenvetéseiket akár a közszemlére való kitétel alatt írásban, akár a tárgyalás alatt, szóval annál inkább előadják, mint-hogy ellen esetben a határozat további meghallgatásuk nélkül fog meghozatni.

Arad, 1894. évi május hó 31.

Salacz Gyula

kir. tanácsos polgármester.

11491 | 894.

567 1-3

Hirdetmény.

Az 1893 | 94. években keletkezett, s még eddig meg nem adózott ipari, kereskedelmi vagy bármilyen más haszonhajtó foglalkozásból eredő a III. oszt. kereseti adó tárgyat képező kereset 1894 | 95. évekre való megadóztatására vonatkozólag szerkesztett III. oszt. kereseti adó kivétési javaslatok azzal tételnek folyó június hó 5-én kezdődő 8 napi közszemlére a városi adóügyi osztály 2. számú helyiségében, hogy azokat az érdekeltek betekinthevén, bármely javaslat ellen kifogásaikat a 8 nap leteltével összeülendő adókiadó-bizottság előtt előszóval vagy addig írásban is előterjeszthesse.

A foglalkozási a, b, c, sorrendben eszköz- lendő, adókiadás megkezdésének napja, valamint a naponként tárgyalás alá eső adótárgyak megadóztatási sorrendje szokottan hirlap útján és a városház hirdető táblájára fog közzétételni.

Arad, 1894. június hó 5.

Arad szab. kir. város tanácsa.

6027 | 894. sz.

3-3

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város közönsége ezennel pályázatot hirdet: világitási és erőátviteli célokra szolgáló központi villamos-telepnek s az ehhez tartozó vezetéki hálózatnak és berendezéseknek Aradvárosában való létesítése és üzemben tartása iránt. — A pályázati ajánlatok 1894. július 1-ének d. e. 12 órájáig Arad sz. kir. város polgármesteri hivatalához nyújtandók be.

Minden ajánlathoz bánompénzül készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban 5000 (ötezer) forint csatolandó, vagy azok benyújtásával egyidejűleg a város pénztáránál letétbe helyezendő. — A pályázati feltételeket, melyeket minden pályázónak ismernie és el kell fogadnia: a polgármesteri hivatal a hozzá intézett megkeresésre a pályázni kívánóknak kiszolgáltatja, illetőleg postán megküldi.

Aradon, 1894. márczius 24-én.

Salacz Gyula,

kir. tanácsos, polgármester.

7451 | 894.

1-3

Hirdetés.

A nagym. földművelésügyi m. kir. miniszter ur 12414 | 894. sz. a. kelt rendelete szerint a ragadós tüdőlob behurcolásának veszélye miatt szarvasmarhát Németországba szállítani Árva, Szepes, Liptó, Turóc, Trencsén, Nyitra, Zólyom Bars, Nógrád és Pozsony vármegyék területéről egyáltalán tilos.

Aradon, 1894. április 14.

A városi tanács.

1265/1894. pm.

578. 1-3.

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város törvényhatóságánál egy 1155 frt fokozatos előléptetés esetén pedig 1000 frt évi tisztí fizetéssel kapcsolatos pénztári ellenőr állás választás útján betöltendő lévén, azokat akik ezen állást elnyerni óhajtják s az 1883. évi I. t.-cz. 18. §-ban megszabott minősítéssel bírnak, ezennel felhívom, hogy pályázati kérvényüket hozzám a f. é. július hó 10-ig be- mutassák.

Arad, 1894. június hó 8.

Salacz,
kir. tanácsos,
polgármester.

Kitűnő, jó minőségű román és műportland CZEMENTET

szállít jótállás mellett
az aradi és csanádi egyesült vasutak cement-
és agyagáru-gyára.

819 25—*

RETOUCHE gyorsfestő szakálra.

Ezen új, kitűnő ké-
szítmény által képesítve vagyunk az egész-
ségre minden legkisebb hátrány nélkül s min-
den bőrpiszkitás mellőzésével, pillanatnyi rövid
idő alatt a szakált állandóan szőke, világos barna,
sötét barna vagy feketére festhetni.
Festett hajminták a raktárban megtekintés
végett ki vannak téve.

Kapható dobozokban 3 frtjával.

Kapható:

Török József budapesti gyógyszerész kü-
lönlegességi főraktárának aradi fiókjában.

RING LAJOS

„Angyalhoz” címzett győztes győztes győztes
Aradon, Asztalos Sándor utca 1. sz.

Megrendeléseknél kérjük a kívánt saint
megjelölni, a hajfestésben gyakorolt fődrászt
ajánlhatunk. 142 10—12

Elek község jegyzői irodájában egy

írnoki állás

azonnal elfoglalható. Német nyelvben
járások előnyben részesülnek. — Bővebb felvilá-
gosítást ad 579 3—3

Magyari Vilmos,
jegyző.

Az olcsóság esedéje!

a hol mindent fél árban lehet venni
csakis, de csakis

Kilényi R. és Társa

7, 14 és 30 kros bazárjában
a színházépületben, a 18 vértanu szobor
átellenében van. 536 6—8

Iskolai táskák potom árért.

Alkalmi ajándékok

hihetetlen olcsó áron.

Gyermekjátékok majdnem ingyen.

Gyermek és férfi kalapok minden árban.
Gyermek és férfi ingek, harisnyák, nyak-
kendők, gyermekkoscsik, utazó bőröndök,
esernyők, stb. stb.

olcsóbban mint bárhol.

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára

és művegytani laboratoriuma

Aradon, Szabadságtér.

Szívesen ajánlkozik minden bárhol és bárki
által hirdetett gyógyszer-különlegesség beszerzé-
sére, s készletben tart következő megbízható ha-
tású szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokoládé gyermekeknek
könnyen bead-
ható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok é-
természetvizsgálók pályadíjjal koszorúztak. Mind az ő
világrészben el van torjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek dr. Hager javított receptje
szerint, legmegbízhatóbb szer
hideglelés ellen felnőttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian Biztos hatású és ártalmatlan szerek-
ből összeállított hajfestőszer. — Egy
üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppje Bármely fogfájást azona
megszüntet. 1 üveg 35 k

Serail-arczkenőcs Az arcon mutatkoz-
zó szepők, pattanások és
májfoltok elűzésére a legalkalmasabb szer, mely bőr
szépit hatásában minden más szert felülmúl. Egy ki-
tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin A lábizzadás és feltörés ellen biztosan
használatos. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor Kitűnő minőségűek, dr. Szabó Gyula
világhírű pincéből. Ára 1 üveg-
nek 8 és frt.

Ménesi aszúbor Egy 35 centli. üveg 1 frt 50
krajcár.

Chinabor 2% Chinintartalommal. Egy 30 centli-
teres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor 2% Chinin és vasoxydtartalommal.
Egy 30 centli. üveg 1 frt.

Pepsinbor 2.5% tartalommal. Egy 20 centliteres
üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta Egy üveg 1 frt.

Salon-bengáli tüzek Füst és szag nélkül, vörös
és fehér és sárga színben. Egy kr
3 frt.

Magnesium fáklyák 150 normal gyertya-
fénytel. Hat percig
ég, 1 drb 60 kr. 12 percig ég, 1 drb 1 frt 10 kr.
24 percig ég, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor (Fekete vagy violaszínben) 1
adag 1/2 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalzsama A megfagyott kezet vagy
lábát 3—4 nap alatt bisto-
san meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szer Mindenfél-
ből eredt rheumás és oszpos fájalmak ellen igen hirt-
es keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora mely mindenfél-
re köhögést biztosan gyó-
gyít. Ára 40 kr.

Minden gyógyszer — a pakolási csekély költségek
hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek.
Ugyancsak ezen győztesgyőztes minden vegyvi-
sára bizánsk elfogadtatnak és lelkümmegesen telje-
sítettnek. 881 6—12

954 | 894. pm.

1—3

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy Aradvár-
megye törvényhatósága, az általa a vásártéren
emelt lovasági laktanya csapadék és szennyvi-
zeinek levezetésére a laktanyától a Holt-Maros
illetve az élőviz-csatornáig a vásártéren keresz-
tül egy beton-csatorna építésére a hatósági en-

Nyomatott az „Aradi Nyomdatársaság” könyvnyomdájában.

gedély megadását kérelmezvén, ezen kérvényt
az ahhoz mellékelte tervekkel s a hatósági szak-
értő véleményével együtt 1894. évi június hó
11-től számítandó 30 napra közszemlére hivata-
lomban azzal teszem ki, hogy a kérvény tár-
gyalására határidőül 1894. évi július hó 12-ének
d. e. 9 óráját helyül pedig a városház tanács-
termét tűzöm ki.

Egyidejűleg mindazok, akik a tervezett csa-
torna építése által érdekeltek, felhivatnak, hogy
netáni ellenvetéseiket akár a közszemlére való ki-
tétel alatt írásban, akár a tárgyalás alatt szóval
annál inkább előadják, minthogy ellen esetben a
határozat további meghallgatásuk nélkül fog meg-
hozatni.

Arad, 1894. június hó 9.

Salacz Gyula,

kir. tanácsos polgármester.

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Kolozsvártt.

13404. sz.

1—8

Pályázat.

A m. kir. államvasutak Sepsi-Szt.-György
állomásán 1894. évi augusztus hó 1-én megnyi-
tandó állomási vendéglői üzlet bérbeadása iránt
ezennel pályázat nyitattik.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik a ne-
vezett állomási vendéglőt bérbevenni óhajtják,
hogy szabályszerűen bélyegzett és a kellő bizo-
nyítványokkal felszerelt ajánlatukat legkésőbb f.
évi július hó 1-én déli 12 óráig a m. kir. állam-
vasutak kolozsvári üzletvezetősége általános osz-
tályához (titkárság) czimezve, benyújtani vagy
beküldeni sziveskedjenek.

Megjegyeztetik, hogy a bérlet három évre
kötetik és pedig 1894. évi augusztus hó 1-től
1897. évi július hó 30-ig terjedő időtartamra. A
vendéglői üzlet gyakorlásához szükséges helyisé-
geken kívül a vendéglős mellékhelyiségekkel ki-
egészített magánlakást is nyer.

Az ajánlatok külön lepecsételt borítékban kül-
denők be és a boríték következő megjegyzéssel
látandó el:

„Ajánlat a sepsi-szt.-györgyi állomási ven-
déglő bérletére.”

Az ajánlattevő köteles a kolozsvári üzletve-
zetőség gyűjtőpénztáránál f. évi június hó 30-ig
bánapénzképpen 100 frtot készpénzben vagy ál-
lami letétekre alkalmas értékpapírokban letétbe
helyezni vagy oda posta útján külön borítékban
beküldeni, mivel különben az ajánlat figyelembe
vételtől nem fog.

Az igazgatóság fentartja magának a jogot,
hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül a fel-
ajánlott összeg magasságára, szabadon választ-
hasson.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a
m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége
III. osztályában tudhatók meg, a melyekre e he-
lyen is megjegyeztetik, hogy a bérbeadandó ven-
déglői üzletben csakis hazai sör mérhető ki.

Kolozsvár, 1894. május 3-án.

Az üzletvezetőség.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

79 | 894. pm.

51 9—02

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége
részéről közhírré tétetik, hogy a vá-
rosi árwapénztárból és a város által
kezelt alapokból törlesztési kölcsön-
ök vehetők.

Fizetendő évenként: 23 évi tör-
lesztésre 8% a melyből tőke törleszt-
ésre esik 2% 26 fél évi törlesztésre
7 1/2%, melyből tőke törlesztésre 1 1/2%
fordítatik. 32 évi törlesztésre 7%
amelyből a tőketörlesztésre 1% szá-
moltatik el. A kölcsönvevők jogában
áll kölcsönt a törlesztési időn belül
is félévi felmondásra a félévi kamat
külömbözet megtérítése mellett visz-
szafizetni.

Arad 1894. január 10.

Salacz Gyula,

királyi tanácsos polgármester.